

hav&kaaj

ESBJERG HAVN

NR. 1 · 2012

Esbjerg har fundet vejen til vækst

Virksomhederne på Esbjerg Havn trodser krisen og løfter sig i fællesskab

Kamp om de kloge hoveder

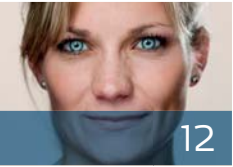
Esbjerg har over 100 ledige job til højtuddannede

Politikere: Sådan skal vi styrke væksten

Tre politikere giver deres bud på, hvordan vi skaber en ny vækstperiode i Danmark

Stort potentiale i havvind i Nordsøen

Ny analyse peger på trecifrede milliongevinster ved at placere en ny havvindpark i Nordsøen

Indhold

3 Leder: Vækst i vest

Vækst på havnen

4 Esbjerg har opskriften på vækst

7 Ny analyse: Havvind i Nordsøen giver milliongevinst

8 Offshore-branchen kæmper om de kloge hoveder

10 Fra Amager til Aberdeen – og til Esbjerg

12 Politikere: Sådan skal vi styrke væksten

Havnerundfart

14 Total Wind vil tættere på miljøet

16 Q-Star Energy satser både sort og grønt

19 Ny båd styrker havneinspektionen

19 Ny vej til vækst

20 Fra en anden vinkel

Vækst i vest

NYTÅRET ER EN ANLEDNING til at se tilbage og gøre status over det gamle år – og til at se fremad og lægge planer for det nye. I Hav & Kaj skyder vi nytåret ind ved at stille skarpt på vækst.

2011 stod i krisens tegn mange steder i Danmark. Det daglige medie billede var præget af dårlige nyheder om Europas skrantende økonomier og om en dansk vækst og jobskabelse, der fortsat er på lavblus.

Men heldigvis er der undtagelser, som adskiller sig fra den generelle lavkonjunktur – og hvor vi stadig har et uforløst jobpotential. Én af de gode historier kan vi fortælle her i Esbjerg. Når jeg kigger rundt på havnen og på de flere hundrede virksomheder og de mange tusinde arbejdspladser, vi har samlet her, oplever jeg tegn på optimisme og fremgang. Endnu er det en forsigtig optimisme på grund af den ustabile økonomiske situation, som ikke mindst Europa befinder sig i, men ikke desto mindre en mærkbar optimisme. Det kigger vi nærmere på i dette blad.

Den positive udvikling, vi er vidne til, er blandt andet hjulpet på vej af de politisk bestemte rammevilkår og prioriteringer i Danmark og uden for landets grænser. Her spiller det politiske fokus på en grøn omstilling af økonomien og på energiforsyningsikkerhed en helt central rolle. Det samme gør politisk klarhed og forudsigelighed omkring betingelserne for f.eks. udvinning af olie og gas i Nordsøen. Vigtig er også den politiske vilje til at prioritere ordentlig infrastruktur til og fra havnen og den løbende udvikling af byens tilbud, der understøtter rekruttering af kvalificeret arbejdskraft.

Derudover er Esbjerg Havn og vores samarbejdspartnere også privilegeret af stor velvilje fra vores omverden, ikke mindst vores fra naboer i Esbjerg. Som det har været tilfældet i næsten 150 år, udvikler byen og havnen sig sammen. Vi har i tæt dialog med havnens virksomheder og kunder valgt at foretage ganske store investeringer i nye havneanlæg og udbygninger de seneste år. Vi håber at kunne sikre os en position som en førende havn i Europa inden for ro-ro-transport, vind, havvind samt olie og gas og at kunne blive ved med at forbedre infrastrukturen, så godsbaner, landevejstransport og den maritime transport spiller optimalt sammen.

Men succes, som virksomhederne på havnen repræsenterer, er selvfølgelig først og fremmest deres egen – og deres medarbejders – fortjeneste. Denne udgave af Hav & Kaj indeholder blot nogle få eksempler på havnens virksomheder, der har manøvreret uden om den økonomiske krise og bidrager til at forme en unik og meget konkurrencedygtig erhvervsklynge. Havnens virksomheder har formået at drage nytte af hinandens fordele og kompetencer og dermed løfte sig i fælleskab.

På Esbjerg Havn er vi derfor godt rustet til at træde ind i 2012, hvor udsigterne for samfundsøkonomien desværre fortsat er grå med risiko for storm.

Til sidst vil jeg gerne takke for et godt samarbejde med alle på og omkring havnen. Esbjerg Havn og jeg ser frem til at fortsætte det i 2012.

Rigtig godt nytår!

Ole Ingrisch
Havnedirektør

»Når jeg kigger rundt på havnen og på de flere hundrede virksomheder og de mange tusinde arbejdspladser, vi har samlet her, oplever jeg tegn på optimisme og fremgang«

Esbjerg har opskriften på vækst

Er man på jagt efter vækst, kan man med god grund kigge mod vest. Mens store dele af landet stadig kæmper med den finansielle og økonomiske krise, oplever Esbjerg Havn vækst. Samspillet mellem havnens virksomheder, et konstant fokus på udvikling og en portion held er en del af forklaringen.

MENS FINANSKRISSEN FORTSAT PRESSER store dele af det danske og internationale erhvervsliv ud i tovene med røde tal på bundlinjen, bevæger Esbjerg sig den modsatte vej. Baggrunden er en målrettet satsning på både den klassiske olie- og gas-industri, på den maritime industri og på nye grønne industrier.

Udsigten til nye milliardinvesteringer i olie- og gas-jagt i Nordsøen og udviklingen af et fælles grønt offshorecenter for havvind i Esbjerg lover nye gyldne tider forude for havnens virksomheder. Det betyder ny vækst og faldende arbejdsløshed i Esbjerg.

Blandt havnens virksomheder er der allerede nu tryk på kedlerne og efterspørgsel på mere arbejdskraft – lige fra akademikere til smede og havnearbejdere.

Det er samspillet mellem de enkelte enheder, der er det unikke på Esbjerg Havn, mener professor Flemming Just.

Men hvad er det, som Esbjerg er lykkedes med, og som kan forklare fremgangen midt i en krisetid? Morten Hahn-Pedersen, der er direktør for Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg og har fulgt havnen tæt i mange år, forklarer udviklingen med klyngefordelene på havnen, som skaber positive synergieffekter blandt virksomhederne.

”Det er bestemt ikke at tage munden for fuld at kalde Esbjergs offshore-industri for en vækstklynge, og det er heller ikke at tage munden for fuld at kalde Esbjerg Havn for en succes,” siger Morten Hahn-Pedersen og fortsætter:

”Styrken ved Esbjerg som kompetenceklynge er, at man løfter sig i fællesskab. I Esbjerg har man en række virksomheder, der har kompetencer og viden inden for nogle specialområder, så man kan gå ind sammen om opgaverne. Det, at man har en nærhed til hinanden, og at man kender hinandens kompetencer, er en kæmpe styrke.”

En samlet værdi på 10 mia. kr.

En omfattende analyse af havnens virksomheder og aktiviteter dokumenterede i 2005, at havnens virksomheder og aktiviteter tegnede sig for en samlet omsætningsværdi på 8,2 mia. kr.

”Det tal er jeg 100 pct. sikker på er blevet større – man kan nok godt lægge 25-30 pct. oveni,” anslår Morten Hahn-Pedersen. Han tilføjer:

”Olie- og gasindustrien har været relativt uanfægtet af den finansielle og økonomiske krise. Og de seneste års investeringer i udbygningen af havnen har været med til at styrke den positive udvikling ved

at imødekomme en række logistiske udfordringer og dermed bane vejen for fremtidens vækst.”

At det har været en kombination af held og dygtighed, der har bragt Esbjerg Havn til, hvor den er i dag, mener også Flemming Just. Som professor på Syddansk Universitet har han forsket i erhvervsudviklingen i området og besidder i dag en stilling som direktør for Sydvestjyske Museer.

”Det er samspillet mellem de enkelte enheder, der er det unikke på Esbjerg Havn. Alle led i kæden er til stede i offshore-industrien i Esbjerg, og der er et utrolig komplekst samspil mellem leddene. Det gælder både service, distribution og transport. Det er der i mine øjne ingen andre steder i Danmark, der matcher. Det kræver plads og volumen at samle hele værdikæden, og det har Esbjerg.”

Esbjerg Havns virksomheder har været særdeles dygtige til at gribe mulighederne for at udvikle deres forretning og opbygge et stærkt erhvervs-klima i byen, siger Flemming Just og fortsætter:

”Men derudover har ledelsen på Esbjerg Havn i de sidste fem-ti år også udmærket sig ved at træffe

Faldende arbejdsløshed i Esbjerg

Der er grøde på arbejdsmarkedet i Esbjerg blandt både højtuddannede, faglærte og ufaglærte. Hos 3F i Esbjerg er arbejdsløsheden i 2011 faldet markant for Transportgruppen, der blandt andet dækker chauffører, kranførere, havnearbejdere og fiskere.

”Vi ligger på mindst 125 færre arbejdsløse, end vi havde sidste år på samme tid. Og der er ingen tvivl om, at det er offshore-området, der trækker,” siger A-kasseleder Jette Nielsen fra 3F Transport Esbjerg.

Samme tendens gælder metalarbejderne i Esbjerg, hvor arbejdsløsheden er halveret inden for det seneste år. Formanden for lokalafdelingen af Dansk Metal i Esbjerg, Dan Rasmussen, understreger, at man stadig oplever afskedigelser i ny og næ i Esbjerg. Men han har store forventninger til udviklingen på havnen.

”Vi både håber og forventer, at Esbjerg Havn kommer til at fungere som en vækstdynamo, og at Esbjerg bliver fremtidens energimetropol,” siger Dan Rasmussen.

nogle dristige og langsigtede beslutninger og satset på den omfattende udbygning af havnen. Dermed har havnen sørget for, at der bliver skabt de faciliteter, som virksomhederne efterspørger.

I 2015 vil Esbjerg Havn i alt have investeret 1,1 mia. kr. i udbygninger og nye havneanlæg, der blandt andet kommer havvindindustrien i møde.

Granly tror på væksten

Blandt de af havnens virksomheder, der kan nikke genkendende til den positive synergi på havnen, er smede- og maskinfabrikken Granly. Her tror adm. direktør Kjeld Vogt, der i over tyve år har drevet forretning på Esbjerg Havn, i høj grad på vækst fremover.

Industriene på Esbjerg Havn har et enormt vækstpotentiale, understreger museumsdirektør Morten Hahn-Pedersen.

”Vi har store forventninger til de kommende år. Vi tror på, at der kommer et boom omkring 2013 og 2014, efterhånden som de nye havneanlæg står færdig,” siger Kjeld Vogt og fortsætter:

”Når havnen udvider, drypper det også på os. Vi forventer os meget af de udbygninger, der sker på havnen nu. Det giver mulighed for at trække nye arbejdspladser til Esbjerg.”

Kjeld Vogt peger også på fordelene ved at have samlet hele værdikæden for både offshore-industriene og transport på havnen:

”På Esbjerg Havn samler vi det hele inden for offshore, både olie og gas og vind, og vi har alle kompetencerne til rådighed til service, reparation og vedligeholdelse. Det har en kæmpe fordel. Det gælder især de virksomheder, der ligger på havnen. Det giver store fordele at ligge tæt på det, der sker, så man nemt kan koble sig på aktiviteterne,” siger Kjeld Vogt.

Nye faciliteter tiltrækker ordrer

Også hos offshore-giganten Semco Maritime, der i øjeblikket er ved at udvide den 1500 mand store medarbejderskare, slår vicedirektør Johannes Kromann Bie fast, at vækstmulighederne ser rigtig gode ud de kommende år.

”Både vind, olie og gas boomer lige nu. Vind vil

komme til fylde meget mere, end det gør i dag, og vi nyder godt af Esbjergs position som vindmøllecentrum. Men også på olie- og gas-området åbner der sig store muligheder,” siger han.

Johannes Kromann Bie peger særligt på, at investeringerne i nye faciliteter og udbygning af havnen har åbnet dørene for nye store ordrer i vindmøllebranchen.

”Det, at vi har kajfacilitet og plads, og at vi er i stand til at håndtere så store strukturer, som vi er i dag, har gjort at vi har kunnet tiltrække de store internationale kunder, både i Tyskland, England og herhjemme i Danmark.”

Enormt vækstpotentiale

På Fiskeri- og Søfartsmuseet ser Morten Hahn-Pedersen også gyldne tider forude. Der er ingen udsigt til, at havnens industrier vil løbe ind i en tørkeperiode, mener han.

”Lige nu står vi over for at skulle udvikle nye udvindingsmetoder, der skal øge udnyttelsesgraden af de eksisterende olie- og gasfelter i Nordsøen. Det er nye tertiære metoder, hvor man bruger bl.a. bakterier og enzymer til at øge udvindingsprocenten. Man er oppe på godt og vel 25 pct. generelt på felterne og mellem 30 og 40 pct. på de bedste felter. Og man regner med, at man kan komme op på 15 pct. yderligere,” siger Morten Hahn-Pedersen og fortsætter:

”Så det er helt klart, at der ligger et kæmpe potentiale fortsat på olie- og gas-området. Men hertil kommer det potentiale, som ligger på offshore-vindområdet, sådan som udbygningen af havvind tegner sig. Lige nu er der 40 GW i pipelinen i Nordsøen, og der kommer givetvis flere. Ca. 65 pct. af den danske vindmølleeksport løber ud over Esbjerg Havn. Hvis hovedparten af de kommende havmølleparker kommer til at ligge i Nordsøen, hvor Esbjerg er en naturlig udfaldsport, så er der ingen tvivl om, at man kommer til at stå stærkt der.”

”Alle de ting peger på, at Esbjerg Havn både på energisiden – dvs. både den sorte og den grønne offshore – og på transportsiden har et enormt vækstpotentiale.”

Fremtiden ligger i viden

I fremtiden skal Esbjerg i endnu højere grad leve af at være videnleverandør inden for olie-, gas- og vindbranchen, spår dr.phil og direktør på Sydvestjyske Museer Flemming Just:

”Det er ret banebrydende for Esbjerg, der historisk altid har været en arbejder- og industriby med en stor andel af ufaglærte indbyggere.”

Derfor bliver den fremtidige udfordring for byens erhvervsliv også at tiltrække den højtuddannede arbejdskraft, vurderer han:

”Uddannet arbejdskraft med særlig kompetence inden for det tekniske område er en sparsom ressource, og det kan blive en udfordring fremover.”

Ny analyse:

Havvind i Nordsøen giver milliongevinst

Nye havmølleparker i Nordsøen giver fuld valuta for pengene. Det er konklusionen i en ny rapport, der peger på trecifrede milliongevinster ved at samle havvindudbygningen i Nordsøen og dermed udnytte Esbjergs styrkeposition.

DER ER GOD GRUND til at satse på Nordsøen i den fremtidige udbygning af havvind i Danmark. En ny rapport, som konsulenthuset Copenhagen Economics har udarbejdet for Esbjerg Havn, viste kort før nytår, at der er store samfundsgevinster i at samle den danske havvindsatsning i Nordsøen. Det skyldes, at man på den måde udnytter dels de særlige spidskompetencer, der er opbygget i Esbjerg, og dels de stordriftsfordele, der er ved at samle parkerne.

Det energiudspil, SRSF-regeringen lagde på bordet i slutningen af november, pegede på, at Danmarks næste havmøllepark skal bygges på Kriegers Flak ud for Møns Klint. Placeringen af den anden af udspillet to 600 MW-parker er derimod ikke fastlagt endnu.

Men der er særdels god samfundsmæssig ræson i at satse på udbygning i Nordsøen, viser Copenhagen Economics beregninger. Blev den danske havvindudbygning samlet i Nordsøen, centreret om Horns Rev og Ringkøbing Fjord, ville det betyde en samfundsgevinst på 300-400 mio. kr. årligt, viser beregningerne fra Copenhagen Economics. Selv med den ene af de to 600 MW-parker ved Kriegers Flak, er der stadig al mulig grund til at satse på Horns Rev som den næste park.

Sigurd Næss-Schmidt, der som partner i Copenhagen Economics er en af forfatterne bag

rapporten, peger på de særlige kompetencer, der er til stede i Esbjerg, som en vigtig forklaring på, hvorfor udbygningen i Nordsøen bedst kan betale sig.

”Internationale undersøgelser peger på Esbjerg Havn som værende meget stærk som udgangspunkt for bygning og servicering af havvindmølleparker. Det skyldes også, at Esbjerg Havn gennem sin centrale placering i dansk olie- og gasindvinding allerede har opbygget mange af de kompetencer og infrastruktur, som også er væsentlige for havvind,” siger Sigurd Næss-Schmidt.

Han understreger, at det er vigtigt, at man fra politisk side tager udgangspunkt, at Danmark har nogle særlige styrkepositioner:

”Vi kan ikke være verdensmestre på det hele. Vi skal ikke bygge havmølleparker for at styrke Esbjergs rolle, men når vi skal bygge havvindmølleparker, skal vi udnytte de styrkepositioner, vi har,” siger Sigurd Næss-Schmidt.

At satse på Nordsøen giver dermed både Esbjerg og Danmark et rygstød til at fastholde den danske hovedrolle i Nordsøen, understreger han.

”Det vil bekræfte Esbjergs position som et naturligt udgangspunkt for havvindprojekter bredt i Nordsøen, dvs. også for tyske og måske også britiske projekter,” siger Sigurd Næss-Schmidt.

Offshore-branchen kæmper om de kloge hoveder

Offshore-industrien hungrer efter kvalificeret arbejdskraft, og der er intens konkurrence om talenterne særligt inden for olie- og gasområdet. Offshore-miljøet i Esbjerg byder på internationale karrieremuligheder, men kæmper med imaget, lyder det fra to arbejdsgivere, der advarer om flaskehalsproblemer forude.

DET GLOBALE OFFSHORE-MARKED ER OPPE I OMDREJNINGER. Men fremtidens vækst er afhængig af, at området kan få nok af den afgørende ressource: kvalificeret arbejdskraft. Allerede nu kniber det med at besætte de vidensstunge stillinger i Esbjerg, hvor særligt ingeniører og maskinmestre er i særdeles høj kurs. Manglen på kvalificeret arbejdskraft vil være en markant udfordring for offshore-

branchen i de kommende år, lyder det fra nogle af de centrale aktører på området.

Én af dem er Finn E. Christensen, der er markedsdirektør i det globale rådgivende ingeniørfirma Atkins. Han nikker ja til, at det er en væsentlig udfordring at trække de værdifulde kloge hoveder til Esbjerg.

”Der er blevet langt mere travlt på den globale

scene i løbet af det seneste års tid. Markedet er i så stærk en gænge, at der simpelthen ikke er nok arbejdskraft at hente ind,” siger Finn E. Christensen.

Også Kristian Ravn, afdelingschef for energigiganten ABB i Esbjerg, oplever store udfordringer i arbejdet med at få tilstrækkelig højtuddannet arbejdskraft.

Vi skal være bedre til at stoppe de unge ved byskiltet, inden de tager til Odense, Aarhus eller København, lyder det fra Finn E. Christensen, markedsdirektør i Atkins.

”Der er kamp om de dygtige folk i branchen lige nu. Mit indtryk er, at alle søger, men kun ganske få finder,” siger Kristian Ravn.

Flaskehalsproblemer i Syddanmark

Ifølge Region Syddanmark vil der i 2020 mangle 38.000 personer med en faglig eller videregående uddannelse i regionen, ikke mindst inden for råstofudvinding, hvor man forventer stigende beskæftigelse de kommende år.

Manglen på de veluddannede medarbejdere betyder, at virksomhederne må gå nye veje i rekrutteringen. I Atkins forsøger man at løse arbejdskraftudfordringen ved at rekruttere internt og omfordele medarbejderressourcerne på globalt plan og ved at skabe en virtuel organisation, så lokalkontorerne kan trække på de internationale eksperter, der sidder rundt om i verden. Finn E. Christensen spår, at rekrutteringsudfordringen ikke vil blive mindre i de kommende år – tværtimod.

”Man kan sige, at vi i branchen ligger, som vi har redt. Vi har ikke været dygtige nok til at rekruttere i de perioder, hvor finanskrisen har raset. Det betyder, at de folk, der er på markedet forsvinder til andre brancher, og det giver flaskehalsproblemer nu,” siger han.

Globalt ansvar kan tiltrække talenter

Hos ABB står man netop nu over for at skulle rekruttere seks til ti nye hoveder til Esbjerg-kontoret, efter den internationale olie- og gaskoncern for nylig valgte at placere det globale ansvar for et nyt forretningsområde, ”Product Solution Centre Instrumentation Systems”, i Esbjerg. Det kræver nye kræfter

både nu og på længere sigt, fortæller Kristian Ravn.

Ansvarer manifesterer Esbjergs position som et internationalt offshore-centrum, og Kristian Ravn håber, at det globale ansvar kan være med til at trække de attraktive talenter til Esbjerg.

”Det giver nogle meget spændende muligheder, at vi nu bliver et verdensomspændende kompetencecenter i Esbjerg. Dermed er det ikke bare Danmarks, men hele verdens øjne, der hviler på Esbjerg – og det giver nogle attraktive karrieremuligheder for dygtige medarbejdere.”

Samme budskab har Finn E. Christensen, der mener, at Esbjerg i dén grad er konkurrencedygtig, når det gælder karrieremuligheder for højtuddannede. Med ansatte fra hele verden er Esbjerg på vej til at blive både en international energimetropol og en etnisk smeltedigel.

”Esbjerg osrer af internationale forretninger, der er en god kultur, og vi har et godt arbejdsmiljø. Det er et budskab, vi prøver at sprede gennem vores netværk,” siger Finn E. Christensen.

Stop de unge ved byskiltet

Men både Finn E. Christensen og Kristian Ravn mener, at olie- og gasbranchen i Esbjerg lider under

Over 100 ledige jobs til højtuddannede

Der er plads til mange flere kloge hoveder i Esbjerg, der lige nu har mere end 100 ubesatte jobs til akademikere. Derfor er Esbjerg Erhvervsudvikling gået på charmeoffensiv i hele landet for at trække højtuddannede til Esbjerg. Med en landsdækkende kampagne er det målet at gøre opmærksom på mulighederne i Esbjerg – både når det gælder uddannelse og karriere. Budskabet er her, at Esbjerg både byder på det gode liv og på gode karrieremuligheder.

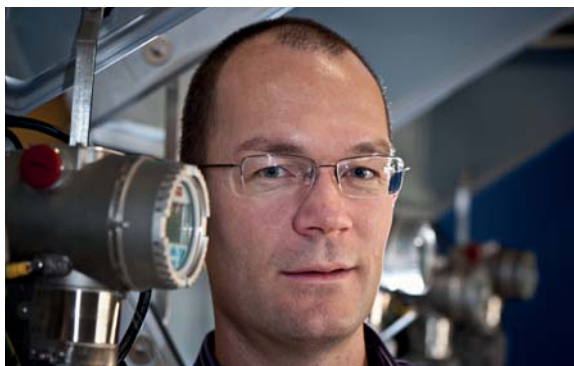
At der er gang i arbejdsmarkedet i Esbjerg, blev bekræftet i en rundspørge, som Esbjerg Erhvervsudvikling i slutningen af året foretog blandt ti af sine virksomhedspartnere. Rundspørgen viste, at de ti udvalgte virksomheder havde ansat over 450 nye højtuddannede medarbejdere alene i 2011, og at de får brug for endnu flere medarbejdere i den kommende tid.

at have et imageproblem blandt de unge, der skal vælge retning og specialer under deres uddannelse.

”Vi har en branche som til tider desværre bliver fremstillet som en lidt beskidt branche. Med det store fokus på CO2-udledning og på, at de fossile brændstoffer bare er noget, vi skal have udskiftet, så tænker de unge mennesker ’Uha, den branche skal vi ikke ind.’ Så vil de hellere gå ind i noget alternativ energi, hvor de ser flere fremtidsmuligheder. Det er helt klart en forestilling, der giver os nogle vanskeligheder.”

Kristian Ravn efterlyser også en større bevidsthed om de muligheder, der ligger i olie- og gassektoren i de kommende år.

”Det er ikke mange brancher, der kan love jobsikkerhed nu om dage, men det kan vores branche, sådan som det ser ud lige nu. Og foreløbig er der ikke noget, der tyder på, at det vil ændre sig,” siger Kristian Ravn og fortsætter:

Kristian Ravn, afdelingsdirektør i ABB Esbjerg, peger på, at offshorebranchen har brug for et imageløft.

”Vi skal alle sammen gøre en indsats for at komme af med den forestilling, at olie og gas er slut i morgen. Det er en forestilling, der betyder ekstremt meget for de unge, der skal vælge en uddannelse. Der er tusindvis af jobs, det er supergodt lønnet, og der er masser af muligheder. Samtidig må vores

Fra Amager til Aberdeen – og til Esbjerg

Civilingeniøren Michael Bramm havde aldrig forestillet sig, at han skulle ende i Esbjerg, da han afsluttede sin uddannelse på DTU for seks år siden. Men en udstationering for Atkins i Aberdeen bragte ham siden til Esbjerg Havn. Springet til det vestjyske krævede overvejelser – men han har ikke fortrudt det.

SOM UNG OG NYUDDANNET CIVILINGENIØR fra DTU og bosat på Amager i København ledte Michael Bramm primært efter job i hovedstaden. Det var i hvert fald ikke Esbjerg, der stod højest på ønskelisten over fremtidige arbejdssteder. Men muligheden for en international karriere hos det globale ingeniørhus Atkins ledte ham alligevel til Vestjylland.

Et tilbud fra Atkins om at blive udstationeret og oplært i virksomhedens afdeling i Aberdeen fik nemlig den nyuddannede ingeniør til at trække teltpælene op i København.

”Jeg faldt tilfældigvis over Atkins på internettet og syntes, at det lød som en spændende virksomhed med mange muligheder for en nyuddannet civilingeniør som mig. Derfor valgte jeg at sende en

uopfordret ansøgning. Det førte til, at Finn Christensen, som var i færd med at markere Atkins inden for olie- og gas-området med et nyåbnet kontor i Esbjerg, tilbød mig en udstationering hos Atkins i Aberdeen,” fortæller Michael Bramm.

Satte gang i karrieren

Efter knap to år i Aberdeen arbejdede Michael Bramm fem måneder i London. Og derefter gik turen hjem til Danmark og Esbjerg, hvor han har arbejdet siden. Michael Bramm udtrykker, at turen fra Amager over Aberdeen og Esbjerg har været en lang rejse, og han lægger ikke skjul på, at springet krævede overvejelser:

politikere godt tænke på at lægge en langsigtet national strategi for olie- og gasområdet, som kan skabe sikkerhed om fremtidens investeringer og dermed vores jobskabelse.”

Finn E. Christensen ser gerne, at både virksomheder og uddannelsesinstitutioner bliver bedre til at samarbejde om at få de unge mennesker til at se mulighederne i at blive i Esbjerg.

”Det er meget kendetegnende for olie- og gasområdet, at vi ikke har været gode nok til at hjælpe uddannelsesinstitutionerne med at få udstukket de rigtige retningslinjer. Og det er klart, at det påvirker os. I en by som Esbjerg burde vi have en hel masse unge studerende, som vi kan aftage. Men det har ikke været tilfældet,” siger Finn E. Christensen og tilføjer:

”Jeg synes ærlig talt, at vi skal være bedre til at stoppe de unge mennesker ude ved byskiltet, inden de tager til Aarhus, København eller Odense.”

»Dermed er det ikke bare Danmarks, men hele verdens øjne, der hviler på Esbjerg – og det giver nogle attraktive karrieremuligheder for dygtige medarbejdere.«

Kristian Ravn, afdelingschef for ABB i Esbjerg.

”Ja, det var en svær beslutning at flytte fra København. Men fordelene opvejede bekymringerne. Jeg fik sat gang i karrieren i en spændende virksomhed, hvor der er masser af muligheder for at udvikle sig,” siger han.

På samme måde oplevede Michael Bramm det som en omvæltning at komme fra hektiske Amagerbrogade i midten af København til Esbjerg Havn. Men på trods af omvæltningen fandt han det ikke svært at falde til eller få nyt netværk i det vestjyske:

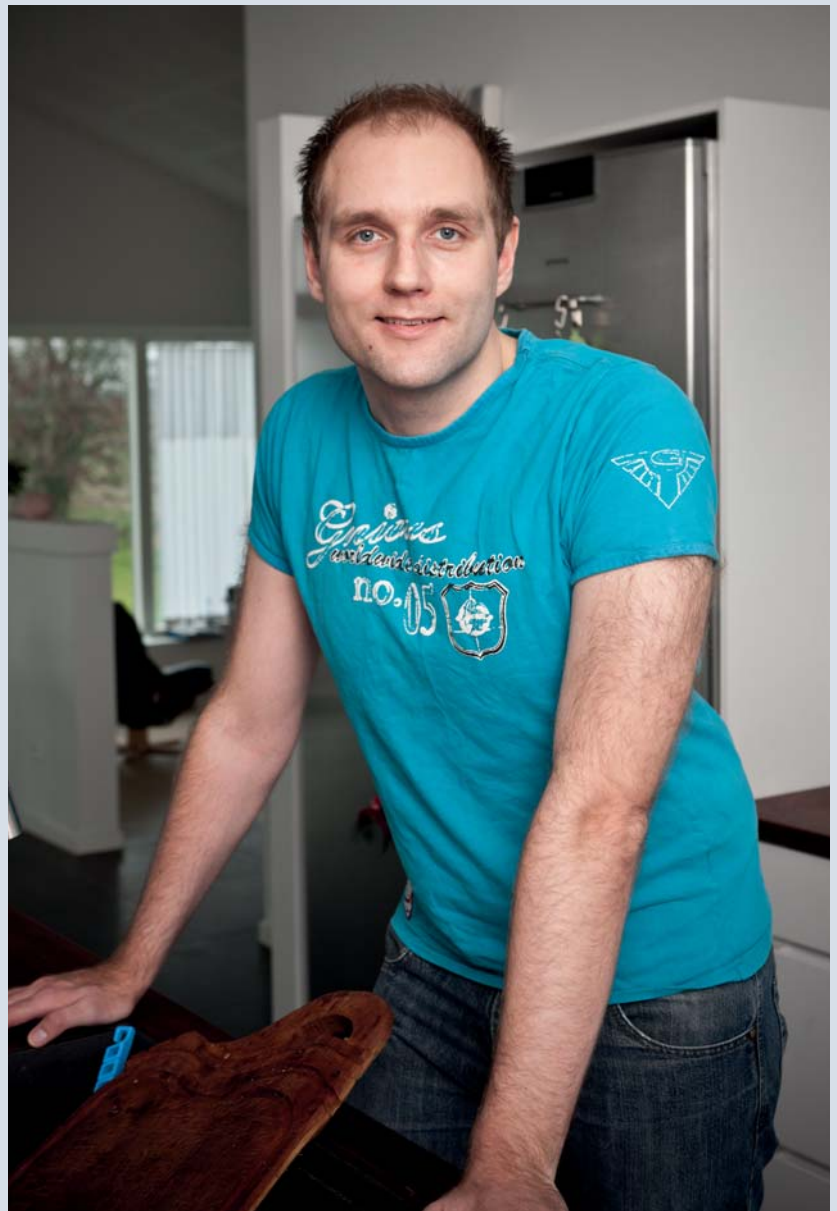
”Den største oplevelse for mig har været at møde en masse søde og rare mennesker, både gennem arbejde og gennem fritidsaktiviteter. Der, hvor jeg nu arbejder, er der et godt sammenhold, og der bliver gjort meget for, at hver enkelt medarbejder har det godt. Der er en professionel, men afslappet atmosfære. Det er noget, der er meget vigtigt for mig.”

Der sker en del i Esbjerg

Derfor kan han i dag godt anbefale unge ingeniører at flytte vestpå. Esbjerg byder både på kulturoplevelser og på smuk natur, og Michael Bramm fremhæver særligt den nye nationalpark i Vadehavet som turen værd. Og så er der de gode karrieremuligheder:

”Esbjerg er i vækst, og i 2015 er den ny havneudvidelse færdig, hvilket vil give en del flere arbejdspladser. Så der kommer til at ske en del i Esbjerg de kommende år.”

▶
Civilingeniør Michael Bramm tog springet fra København til Esbjerg for at arbejde i det globale rådgivende ingeniørfirma, Atkins.

Politikere:

Sådan skal vi styrke væksten

HVAD ER AFGØRENDE FOR VÆKST? Hav & Kaj har talt med tre politikere med forskellige indfaldsvinkler til spørgsmålet og Esbjerg Havn.

Lotte Rod, som er medlem af Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg og kommer fra regionen, hvor hun også er valgt for Det Radikale Venstre.

Anne E. Jensen fra Venstre, der har været medlem af Europa-Parlamentet siden 1999 og i en årerække har beskæftiget sig indgående med europæisk transportpolitik. Og endelig Annette Wilhelmsen, der er erhvervspolitisk ordfører for SF.

Lotte Rod, medlem af Folketingets Klima-, energi- og bygningsudvalg for Det Radikale Venstre

Vores nye guld er vindmøller

”Noget af det vigtigste for den danske vækst fremover bliver vores omstilling til vedvarende energi. Vi kan skabe en masse arbejdspladser, både i Esbjerg og i resten af landet, ved at satse massivt på teknologi og forskning i vedvarende energi. Det er det, der er tanken med den energiaftale, vi prøver at få på plads.

Hele verden kommer til at skulle omstille sig til vedvarende energi, og hvis vi kommer først en dansk omstilling, kommer der til at være et kæmpestort eksportpotentiale i vores teknologi, produkter og viden. Vores nye guld i Danmark er vindmøller!

Som erhvervsklynge viser Esbjerg vejen. Dels har vi set effekten ved, at virksomhederne arbejder tæt sammen, men der ligger også en stor styrke i at kunne brande sig selv, som man har gjort i Esbjerg. Ved at blive kendt som Danmarks Energimetropol styrker man sine muligheder for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Esbjerg beviser, at der ingen grund er til at sidde og klynke over, at man bliver kaldt Udkantsdanmark. Det handler om at komme ud og vise det, man kan. Hele Syddanmark skal blive ved med at arbejde med at blive endnu mere førende på det, vi er rigtig gode til. Ud over energiområdet er det også områder som miljøteknologi og fødevarer.

Det afgørende for vækst i Danmark er at vi bliver ved med at skabe innovation. Danmark kommer aldrig til at kunne konkurrere på pris— derfor skal vi hele konkurrere på kvalitet og hele tiden fokusere på at udvikle bedre produkter.”

Lotte Rod er medlem af Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg og kommer fra regionen, hvor hun også er valgt for Det Radikale Venstre.

»Som erhvervsklynge viser Esbjerg vejen. Dels har vi set effekten ved, at virksomhederne arbejder tæt sammen, men der ligger også en stor styrke i at kunne brande sig selv, som man har gjort i Esbjerg.«

Lotte Rod, MF, Det Radikale Venstre.

Anne E. Jensen, medlem af Europa-Parlamentet for Venstre:

Stabile rammebetingelser er vigtige

”De vigtigste rammebetingelser for vækst er ro og sikkerhed og en stabil udvikling, når det gælder løn og omkostninger. Fra politisk side skal man først og fremmest sørge for at der kommer styr på økonomien, holde renten lav, så det åbner for investeringer, satse på forskning og innovation og styrke infrastrukturen.

Omstillingen til vedvarende energi i Europa er i høj grad noget, der kan være med til at skaffe arbejdspladser herhjemme, ikke mindst med vores stærke rolle inden for vindkraft. Vi vil have olie i en del år endnu i Nordsøen, og man arbejder også med at udnytte den olie, der er der, bedre. Men der er behov for at tænke langt, og derfor er der også behov for at satse bredt på vedvarende energi.

Esbjerg er et eksempel på en erhvervsklynge, der har haft succes med at skabe vækst. Esbjerg har gjort det meget dygtigt ved at satse på nogle få områder, investere og på den måde bringe sig foran, så det er svært for andre at tage markedsandele fra dem. Det centrale er, at man ser på sine styrkepositioner og investerer efter dem, så man udnytter sine kompe-

Anne E. Jensen fra Venstre har været medlem af Europa-Parlamentet siden 1999 og har i en årrække beskæftiget sig indgående med europæisk transportpolitik.

tencer bedst muligt. Det er helt tydeligt, at det er, hvad Esbjerg har gjort.

Vi har set, at mange virksomheder har brugt de seneste år på at rette ind og tilpasset deres omkostninger og derfor står i en mere tryk og ordentlig situation i dag. Det er baggrunden for en fornyet optimisme. Men det er klart, at man også har brug for nogle ordentlige rammebetingelser. Generelt savner vi at få styr på uroen omkring euroen – det er klart nummer ét blandt politiske prioriteringer i Europa. Og så få en fælles indsats for igen at skabe økonomisk fremgang i Europa.”

Annette Vilhelmsen, erhvervsordfører for SF:

Vækstlokomotiver skal drive udviklingen

”Vi tror på en kickstart af dansk økonomi gennem en grøn omstilling. Vi skal satse på forskning og udvikling af ny teknologi, der både kan gavne miljøet, vores sundhed og vores økonomi.

Erhvervsklynger kan spille en væsentlig rolle i arbejdet med at skabe vækst, fordi man arbejder sammen om projektet og kan støtte hinanden. I en erhvervsklynge deler man hinandens gode erfaringer og spreder risikoen, der er forbundet med nye investeringer. Det er vigtigt at bakke op om politisk: Villigheden til at tage en risiko ved at sprede belastningen og til i fællesskab at finde de bedste løsninger.

I Esbjerg Havn er der en række parametre til stede, som er afgørende for, at en klynge fungerer. Der er en stor vilje, en kultur og vilje til at samarbejde og sætte det i spil sammen. Og ikke mindst en opbakning i lokalmiljøet.

Vi skal tage ved lære af de bedste. Ved at bruge

Annette Vilhelmsen er erhvervspolitisk ordfører for SF.

de gode erfaringer, man har ét sted, kan man sætte skub i væksten andre steder. På den måde er en erhvervsklynge som Esbjerg ikke kun godt for det område, den ligger i, men kan give en masse positiv afsmitning på omkringliggende områder – og på hele landet. Det er vores politik – at vi skal have nogle vækstlokomotiver rundt omkring, som kan være med til at drive udviklingen i resten af Danmark.”

»Selvfølgelig er der store fordele ved at være til stede der, hvor aktiviteterne er. Desuden betyder vores nye kontor i Esbjerg, at vi bliver mere konkurrencedygtige, fordi vi ikke længere skal bruge penge på dyre hoteller og transport«

Jens Nygård Laursen, CEO, Total Wind.

Fakta om Total Wind

Total Wind blev stiftet i 2003 og beskæftiger i dag 360 medarbejdere. Total Wind er specialiseret i nøglefærdige løsninger inden for installation, service, vedligeholdelse og reparation af vindmøller – offshore og onshore. Selskabet er etableret over hele verden med kontorer i Danmark, Tyskland, Polen, Tyrkiet, Marokko, England, Portugal, Canada og Brasilien.

Total Wind vil tætttere på miljøet

Esbjerg skal være spydspidsen for offshore-aktiviteterne i Total Wind, der i sommeren 2011 tog springet og åbnede nyt kontor på Esbjerg Havn. Dermed kommer vi tætttere på kunderne og tætttere på nye forretningsmuligheder, lyder det fra Jens Nygård Laursen, CEO i TW koncernen.

MAN SKAL VÆRE TIL STEDE I ESBJERG, hvis man vil noget med vindkraft i dag. Det er meldingen fra Total Winds CEO, Jens Nygård Laursen. Total Wind åbnede i sommeren 2011 nyt kontor på Esbjerg Havn, der skal være omdrejningspunktet for selskabets danske offshore-aktiviteter.

”Vi har åbnet vores kontor i Esbjerg for at komme tætttere på kunderne og tætttere på hele det miljø, der er her. Der er ingen tvivl om, at det er her, offshore-kompetencerne er,” siger Jens Nygård Laursen og peger på, at der er klare fordele ved at blive en del af Esbjergs energiklynge.

”Selvfølgelig er der store fordele ved at være til stede der, hvor aktiviteterne er. Desuden betyder vores nye kontor i Esbjerg, at vi bliver mere konkurrencedygtige, fordi vi ikke længere skal bruge penge på dyre hoteller og transport,” siger han og tilføjer:

”Og så forventer vi os selvfølgelig meget af de projekter, der ligger forude for havnen. Der skal en masse møller ud over Esbjerg Havn de kommende år, og der kan vi bidrage.”

En global forretning

Jens Nygård Laursen stiftede Total Wind i 2003, og virksomheden, der har hovedkontor i Brande, har i løbet af otte år udviklet sig til en verdensomspændende forretning med projekter i en række europæiske lande, i Tyrkiet, Nordafrika, Canada og Brasilien. Opgaverne dækker både installation og service af land- og havmøller rundt om i verden.

Lige nu styrer General Manager, Alice S. Pedersen, Esbjerg-kontoret med kyndig hånd, men det er med udbygning i tankerne, Total Wind har taget springet til Esbjerg.

”Det er klart, at når vi åbner kontoret i Esbjerg, så er det, fordi vi venter os mere forretning her. I Esbjerg bliver vi et lokalt kontor med lokalt mandskab, men hvor mange, der kommer til at sidde i Esbjerg, vil tiden vise. Det tager tid at bygge tingene op og få

de rigtige mennesker om bord,” siger Jens Nygård Laursen.

Med størstedelen af forretningen i udlandet og kun 1 pct. af omsætningen på dansk grund kigger Jens Nygård Laursen ud over landets grænser, når han skal vurdere fremtidens forretningsmuligheder. Og lige nu tør han ikke spå for meget om fremtiden for vindbranchen.

”Lige nu har vi så meget usikkerhed omkring finansiering og de europæiske bankers stabilitet, at det er umuligt at sige noget om, hvordan 2013 og årene derefter kommer til at se ud.”

Positive udsigter for 2012

Der er dog optimistiske toner at spore hos CEO Jens Nygård Laursen med hensyn til det kommende år.

”Vi oplever en stigende ordreindgang lige nu, så 2012 ser fornuftig ud – mere fornuftig end 2011 for vores vedkommende.”

Det betyder også, at der kan blive plads til nye medarbejdere i Total Wind. De må lige så gerne komme fra udlandet som fra Danmark – faktisk foretrækker Jens Nygård Laursen en kombination.

”Vi er et multietnisk selskab, og vi går efter både danske og udenlandske medarbejdere. Vi kigger først og fremmest på kvaliteten af uddannelsen, på lønniveauet og på, om de lever op til vores sikkerhedsstandarder. Sikkerhed er noget nær det vigtigste for os – den skal være i orden, og det stiller krav til vores ansatte,” siger han.

På trods af, at udvidelsen på havnen giver grobund for flere opgaver offshore, vil Total Wind fortsat satse på hele pakken inden for vindmøller, forklarer Jens Nygård Laursen:

”Vi vil blive ved med at satse lige meget på vores tre hovedområder – onshore, offshore og service. Ved at dække alle tre områder har vi en solid forretningsmodel, så det vil vi fortsat fokusere på.”

General manager Alice S. Pedersen bestyrer Total Winds nye kontor på Esbjerg Havn. Her ses hun sammen med koncernens CEO Jens Nygård Laursen.

Q-Star Energy satser både sort og grønt

Der er fremtid i både den grønne og den sorte offshore-industri, er meldingen fra Q-Star Energy, der har vokset sig stor på at levere mandskab til norske og danske offshore-projekter. Succeskriterierne er de samme, uanset om det er olie eller vind, man går efter, lyder det fra virksomhedens direktør.

NÅR MEDARBEJDERNE HOS Q-STAR ENERGY bliver sendt på job, kan det både være til boreplatforme og havmølleparker. Virksomheden, der har tyve år bag sig på Esbjerg Havn, leverer mandskab til både den vindindustrien og oliebranchen. Og der er gode fremtidsmuligheder i begge dele, lyder budskabet fra den administrerende direktør, Henrik Hansen, der øjner en ny vækstperiode forude.

”Vi går lige så hårdt efter den grønne offshore, som vi gør efter den sorte. Og selvom grøn energi vinder mere og mere frem, så dropper vi ikke olie- og gasområdet, som er der, hvor vi har vores allerstærkeste ekspertise. Det slipper vi aldrig,” siger Henrik Hansen.

Grøn energi er vækstmotoren

Trods de vidt forskellige output er der god sammenhæng mellem de to brancher, understreger Henrik Hansen, der ikke ser skridtet fra den ene til den anden del som noget stort spring.

”Det er mange af de samme dyder, der gør sig gældende i den sorte og den grønne offshore. Sikkerhed, kvalitet og styrke er nogle af dem. Og mange af teknikkerne i processen er de samme,” siger han.

Henrik Hansen spår dog, at fremtidens vækst hovedsageligt vil komme fra vinden.

”Der er stadig muligheder i det sorte, men det er

»Det er mange af de samme dyder, der gør sig gældende i den sorte og den grønne offshore. Sikkerhed, kvalitet og styrke er nogle af dem. Og mange af teknikkerne i processen er de samme«

Henrik Hansen, direktør, Q-Star Energy

klart det grønne, der har det allerstørste vækstpotentiale. Det er alternativ energi, der bliver den helt store vækstmotor de kommende år. Både vind, sol, bølge og biogas. Og vi går hårdt efter vind, fordi det ligner vores gamle område.”

Stærkt klyngearbejde i Esbjerg

Det har været en forretningsstrategi, der har vist sig effektiv. Q-Star Energy, der blev stiftet i 1993, er vokset massivt de sidste tyve år og er i dag én af de største spillere på det norske marked. I dag har

Q-Star Energy afdelinger i både Norge og Polen og beskæftiger i alt omkring 500 ansatte. Med hovedkontoret liggende i Esbjerg sætter Henrik Hansen stor pris på det samarbejde, han oplever blandt havnens virksomheder.

”Det betyder meget, at man har samlet hele værdikæden i Esbjerg. De sikkerhedsnormer og den kvalitet, der skal leveres til både oliebranchen og vindbranchen, og de rutiner og procedurer, der arbejdes med, de findes ikke andre steder i hele landet,” siger han og fortsætter:

Netop sikkerhed er den altafgørende grundpræmis for Henrik Hansen, der peger på, at Esbjerg har udviklet et særligt miljø for sikkerhedsoptimering.

”Sikkerhed er et must. Der skal være nul ulykker og nul materiel skade. Det er en fælles kultur, man finder i Esbjerg blandt både olie- og vindfirmaerne,” siger Henrik Hansen.

Spirende optimisme

I 2009 åndede den globale krise virksomheden kraftigt i nakken, og på bare få måneder gik stemningen fra jubel til nedtur.

”I september og oktober 2008 havde vi nogle af de bedste måneder nogensinde. Og i december og januar 2009 havde vi nogle af de værste måneder nogensinde. Det var, fordi den norske krone gik

fra kurs 95 til 75 på ingen tid. Det var lige ved at trække stikket i Norge. Du ved aldrig, hvornår sådan én kommer igen, som tiderne er lige nu, så jeg sørger for at holde snuden helt i sporet.”

Trods den fortsatte økonomiske og finansielle usikkerhed i Europa er Henrik Hansen frem for alt positiv, fortæller han.

”Jeg synes, vi ser en spirende optimisme lige nu for, at det skal nok lykkes at holde ved, og at vi nok skal komme igennem, så der også er noget, der hedder olie- og vindbranchen på en ordentlig måde om tyve år. Der er mange gode tiltag fra alle sider, fordi man tror på det,” siger Henrik Hansen og slutter:

”Men der er ingen, der kan sige, hvordan verden vil se ud i morgen lige nu. Det er helt vildt.”

Den helt store vækstmotor de kommende år bliver vedvarende energi, spår Henrik Hansen, direktør for Q-Star Energy, der leverer mandskab til både vindindustrien og olie- og gas-sektoren.

Fakta om Q-Star Energy

Q-Star Energy blev stiftet i 1993 i Esbjerg og har i dag 500 ansatte, der er fordelt mellem projekter i Norge og Danmark. Q-Star Energy hed tidligere Q-Star Manpower, men skiftede i 2010 navn til det nuværende. Q-Star Energy har søsterselskabet Q-Star VVS, der også ligger i Esbjerg.

Esbjerg Havns nye båd, Sælen, er en moderne arbejdsbåd, der er udstyret til geotekniske undersøgelser på havbunden.

'Sælen' styrker havneinspektionen

SÆLEN ER NAVNET på Esbjerg Havns nye arbejdsbåd, som er købt hjem fra England og nu venter på at tage fat på opgaverne i Esbjerg Havn. Den skal bruges til havneinspektion, vedligeholdelse og andre driftsopgaver.

Sælen er udstyret med et multibeam-system til at registrere udviklingen på havbunden. Båden er desuden forsynet med ben, så den kan fikseres på bunden af havet. Det betyder, at den kan bruges til geotekniske undersøgelser, hvor man tager jordbundsprøver op ved borer.

Sælen skal bruges til havneinspektion og vedligeholdelse af havnen.

Ny vej til vækst

ET HALVT ÅR FØR TID åbnede den nye udvidelse af E20 i midten af november. Udvidelsen, der er to km lang, forbinder motorvejen med Esbjerg Havn og er særligt bygget til transport af dele til vindmøller og andet stort gods, der skal udskibes fra havnen i Esbjerg.

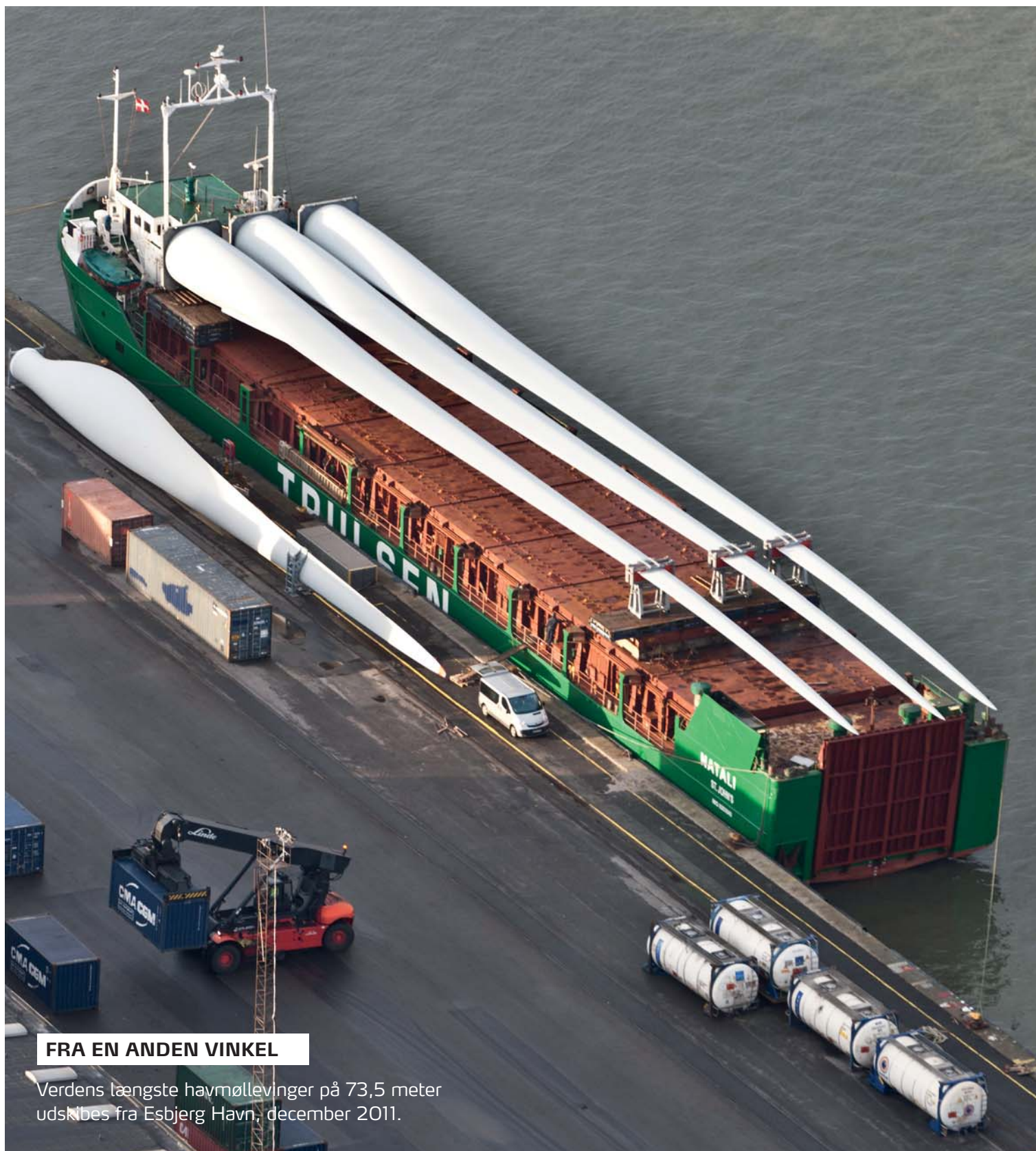
Den nye vejforbindelse giver adgang direkte til havnen for de lange mølletransporter. Det giver et markant løft til infrastrukturen omkring havnen og bedre muligheder for at få landtransport og maritim transport til at gå op i en højere enhed.

Den sidste bid af den udvidede E20 er planlagt til at åbne i slutningen af 2012.

Med udvidelsen af E20 er der mulighed for at køre de enorme havmøllevinger helt ned på kajen til udskibning.

FRA EN ANDEN VINKEL

Verdens længste havmøllevinger på 73,5 meter
udskibes fra Esbjerg Havn, december 2011.